29/03/2025

Επτά βασικούς άξονες έθεσε στην ενθρονιστήρια ομιλία του ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Ιωάννης (ΒΙΝΤΕΟ)

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας

Μέσα σε ατμόσφαιρα ενθουσιασμού και χαράς στον κατάμεστο Καθεδρικό Ναό της Αναστάσεως του Χριστού στα Τίρανα, ενθρονίστηκε σήμερα, 29 Μαρτίου 2025, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ.κ. Ιωάννης, νέος Προκαθήμενος της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας.

Στην ενθρονιστήρια ομιλία του, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος κ. Ιωάννης εξέφρασε τη βαθιά του ευγνωμοσύνη προς τον Θεό και προς όλους όσοι συνέβαλαν στην πορεία της Εκκλησίας της Αλβανίας. Με ιδιαίτερη συγκίνηση τόνισε: «Ευχαριστούμε και τιμούμε τους μάρτυρες της Ιλλυρίας, οι οποίοι διέδωσαν το φως της πίστεως στις περιοχές όπου ζούμε με το αίμα και τη ζωή τους· τους οσίους και αγίους που διατήρησαν το φως της πίστεως διαμέσου των αιώνων· τους νεομάρτυρες, οι οποίοι, σε μια δυσμενέστατη εποχή για την Εκκλησία και τη χώρα μας, έδωσαν τη ζωή τους για να διαφυλάξουν την πίστη, την εθνική ταυτότητα και τη γλώσσα τους».

Ιδιαίτερη μνεία έκανε στους προκατόχους του και ειδικότερα στον Θεοφάνη Νόλι και στον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο, για τον οποίο ανέφερε ότι «όχι μόνο κατάφερε να πραγματοποιήσει την ανοικοδόμηση των τοίχων της και της φυσικής υποδομής της, αλλά η κύρια προσπάθειά του ήταν να έχει μια Εκκλησία όπου ο Θεός να λατρεύεται ‘ἐν πνεύματι καί ἀληθεία’».

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος κ. Ιωάννης έθεσε επτά βασικούς άξονες για την νέα του διακονία: τη διαφύλαξη της Ιεράς Παράδοσης, την ενίσχυση της ενότητας εντός της Εκκλησίας, την ισορροπία μεταξύ του «Ευαγγελίου της Βασιλείας» και του «Κοινωνικού Ευαγγελίου», την προστασία των αξιών του γάμου και της οικογένειας, τη διατήρηση και ενίσχυση της θρησκευτικής συνύπαρξης στην Αλβανία, την ενθάρρυνση των νέων να αγαπούν την πατρίδα τους και να μην την εγκαταλείπουν, και την καλλιέργεια των σχέσεων με όλες τις άλλες Εκκλησίες και θρησκευτικές κοινότητες.

«Προσωπικά θα προσπαθήσω με όλη μου τη δύναμη να υπηρετήσω το ποίμνιο που μου εμπιστεύτηκε ο Θεός, έχοντας πάντα υπόψη τα λόγια του Κυρίου ότι “ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι”», κατέληξε ο Μακαριώτατος.

Ο Ενθρονιστήριος λόγος του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας:

Σ’ Αυτόν που μας αγάπησε και μας έλουσε από τις αμαρτίες μας με το αίμα του, και μας έκανε βασιλείς και ιερείς του Θεού και Πατέρα του, σ’ Αυτόν η δόξα και η εξουσία στους αιώνες των αιώνων (Αποκ. 1:6). Θα σε ευχαριστώ, Κύριε, Θεέ μου, με όλη μου την καρδιά, και θα δοξάζω το όνομά σου για πάντα. Διότι μεγάλο είναι το έλεός σου προς εμένα. (Ψαλμ. 85. 12-13)

I
Με αυτά τα λόγια της Αγίας Γραφής θέλω να εκφράσω τη βαθιά μου ευγνωμοσύνη προς τον Θεό για όλα τα καλά που έχει κάνει σε μένα και στην Εκκλησία μας. Η ευγνωμοσύνη προς τον Θεό περιλαμβάνει, επίσης, όλους εκείνους τους ανθρώπους μέσω των οποίων ο Θεός τα κατέστησε δυνατά.

Ευχαριστούμε και τιμούμε τους μάρτυρες της Ιλλυρίας που διέδωσαν το φως της πίστης στις περιοχές όπου ζούμε, μαρτυρώντας με το αίμα και τη ζωή τους· τους οσίους και αγίους που διατήρησαν το φως της πίστης κατά τους αιώνες· τους νέους μάρτυρες, οι οποίοι, σε μια εξαιρετικά δύσκολη εποχή για την εκκλησία και τη χώρα μας, έδωσαν τη ζωή τους για να διαφυλάξουν την πίστη, την εθνική ταυτότητα και τη γλώσσα τους. Μια μεγάλη λίστα την οποία θα θυμόμαστε πάντα

με σεβασμό και ευγνωμοσύνη.

Κατά το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα, η Εκκλησία αντιμετώπισε τον άγριο κομμουνιστικό διωγμό. Ολόκληρη η υλική και ανθρώπινη υποδομή καταστράφηκε εντελώς. Οι εκκλησίες και τα μοναστήρια γκρεμίστηκαν από τα θεμέλια, ή μετατράπηκαν σε στάβλους, αποθήκες κλπ. Εκείνοι κατέστρεψαν τους εξωτερικούς τοίχους, αλλά δεν μπορούσαν να καταστρέψουν την πίστη στις καρδιές των ανθρώπων. Χιλιάδες ευσεβείς άνδρες και γυναίκες διώχθηκαν και καταδιώχθηκαν λόγω της πίστης τους, πολλοί από τους οποίους έδωσαν και τη ζωή τους για αυτή την πίστη. Ήταν ακριβώς η μαρτυρία αυτών των ανθρώπων, που ενέπνευσε χιλιάδες άλλους να διατηρήσουν και να κάνουν τη χριστιανική πίστη το κέντρο της ζωής τους, αποτελώντας ένα πραγματικό παράδειγμα της υπόσχεσης του Κυρίου ότι οι πύλες του άδη δεν θα κατισχύσουν της Εκκλησίας του, που είναι οικοδομημένη επάνω στον βράχο της πίστεως (Ματθ. 16:17-18).

Σε όλη την ιστορία η Εκκλησία μας πέρασε μέσα από φωτιά και νερό, αλλά εσύ μας έβγαλες σε τόπο αναψυχής (Ψαλμ. 65:12). Σε κρίσιμες και δύσκολες εποχές ο Θεός επισκέφθηκε την εκκλησία μας, στέλνοντας φωτισμένους και ευσεβείς ανθρώπους. Αυτή την ημέρα θέλω να τιμήσω, επίσης, τη μνήμη όλων των προκατόχων μου και τις μεγάλες προσπάθειές τους να φροντίσουν το ποίμνιο που τους είχε εμπιστευθεί. Στην μεγάλη λίστα θα ήθελα να αναφέρω δύο εξέχουσες προσωπικότητες.

Στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα, σε μια δύσκολη εποχή για την εκκλησία και τη χώρα μας, ο Θεοφάνης Νόλι ήταν ο κατάλληλος άνθρωπος. Ήταν προικισμένος από τον Θεό με εξαιρετικά ταλέντα· με έναν θαρραλέο χαρακτήρα για να έχει το θάρρος να βαδίσει σε άγνωστα μονοπάτια και να ανοίξει νέους δρόμους· ένας καλός γνώστης της εκκλησιαστικής ζωής και του δόγματός της· κάτοχος πολλών γλωσσών και καλός ειδικός της εκκλησιαστικής μουσικής και παθιασμένος με αυτήν. Έδωσε μια ανεκτίμητη συμβολή στην εθνική συνείδηση και την προετοιμασία της αυτοκεφαλίας, καθώς και των εκκλησιαστικών κειμένων. Σε χρόνο ρεκόρ, μόνος του και απουσία μιας παράδοσης εκκλησιαστικής γλώσσας, εφοδίασε την εκκλησία με τα κύρια βιβλία της ορθόδοξης λατρείας. Το ποιητικό του πνεύμα και η ευρεία κουλτούρα θα έδιναν στις μεταφράσεις του μια δύναμη και ομορφιά ανεπανάληπτη.

Στο τέλος του 20ού αιώνα, όταν η ορθόδοξη εκκλησία, όπως όλες οι άλλες θρησκευτικές κοινότητες της χώρας, βρέθηκε εντελώς κατεστραμμένη και η αναγέννησή της φαινόταν μια αδύνατη αποστολή. Αλλά, και πάλι, ο Θεός έστειλε έναν άλλο φωτισμένο άνθρωπο προικισμένο επίσης με πολλά ταλέντα – τον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο – ο οποίος κατέστησε δυνατή την αναγέννησή της.

Εκείνος, όχι μόνο κατάφερε να πραγματοποιήσει την ανοικοδόμηση των τοίχων της Εκκλησίας και της φυσικής υποδομής της, αλλά η κύρια προσπάθειά του ήταν να έχει μια εκκλησία όπου ο Θεός να λατρεύεται “εν πνεύματι και αληθεία”. Στο όραμά του τα κτίρια δεν ήταν αυτοσκοπός, αλλά μόνο ένα μέσο για την πραγματοποίηση του σωτηριώδους έργου της εκκλησίας. Το δημόσιο και ιδιωτικό κήρυγμά του ήταν πάντα η αγάπη και ο σεβασμός για κάθε ανθρώπινο ον, διαδίδοντας ένα πνεύμα συμφιλίωσης και συγχώρεσης εντός της Εκκλησίας και ευρύτερα, πνεύμα, το οποίο πρέπει να διαφυλάξουμε και να συνεχίσουμε.

Για όλα αυτά νομίζω ότι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να τους πούμε ευχαριστώ και να είμαστε πάντα ευγνώμονες, διότι η αληθινή πίστη δεν διαχωρίζεται από την ευχαριστία και την ευγνωμοσύνη. Τίποτα δεν είναι πιο ευχάριστο στον Θεό από μια ευγνώμονα και ευχαριστιακή ψυχή… Η ευγνωμοσύνη δεν προσθέτει τίποτα στον Θεό, αλλά μας φέρνει πιο κοντά σε Αυτόν – γράφει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Όσο περισσότερη ευγνωμοσύνη έχουμε, τόσο πιο κοντά θα είναι ο Θεός σε εμάς. Και ό,τι κι αν κάνετε, με λόγια ή με έργα, όλα να τα κάνετε στο όνομα του Κυρίου Ιησού, ευχαριστώντας τον Θεό και Πατέρα μέσω αυτού – μας διδάσκει ο άγιος Παύλος (Κολ. 3:17).

II

Αλλά η ευχαριστία, όπως κάθε βαθύ συναίσθημα, δεν μπορεί να είναι μόνο συναίσθημα, αλλά είναι και πράξη. Τι θα ανταποδώσω στον Κύριο για όλα τα αγαθά που μου έχει κάνει; – ρωτά τον εαυτό του ο Ψαλμωδός (Ψαλμ. 115:12). Αυτή η ερώτηση απευθύνεται και σε εμάς σήμερα. Είμαι ενήμερος για το μεγάλο βάρος στους αδύναμους ώμους μου. Μόνο η ελπίδα ότι ο Θεός είναι Εκείνος που δίνει δύναμη στον κουρασμένο και αυξάνει τη δύναμη του αδύναμου (Ησ. 40:49), μας δίνει θάρρος και δύναμη για να συνεχίσουμε ακούραστα τις προσπάθειες να εκπληρώσουμε αυτή την ιερή αποστολή προς την Εκκλησία Του.

Κάθε εποχή είχε τις προκλήσεις της. Ο αιώνας στον οποίο ζούμε με τις νέες τεχνολογίες, την απώλεια των παραδοσιακών αξιών, τον πολιτισμικό και θρησκευτικό πλουραλισμό, παρουσιάζει νέες και διαφορετικές προκλήσεις για ολόκληρη την ανθρώπινη κοινότητα γενικά και από αυτές τις προκλήσεις, αναμφίβολα, δεν μπορεί να εξαιρεθεί ούτε η Ορθόδοξη Εκκλησία μας. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις, όχι μόνο απλά για να προστατευτούμε, αλλά και να βρούμε πρωτότυπες και δημιουργικές λύσεις ως μέρος της ευθύνης μας σε αυτή την εποχή.

Αν και οι εποχές και οι απαντήσεις δεν μπορούν να είναι πάντα οι ίδιες και οι μέθοδοι μπορεί να είναι διαφορετικές, αλλά το πνεύμα που τις χαρακτηρίζει πρέπει να παραμένει πάντα το ίδιο – η αγάπη προς τον Θεό και προς όλους τους

ανθρώπους, όποιοι κι αν είναι αυτοί. Το όραμα, οι προσπάθειες και η εστίασή μας πρέπει να είναι:

1- Η διαφύλαξη και προστασία της Ιεράς Παράδοσης και η πιστότητα στις διδασκαλίες του Κυρίου, που μεταδόθηκαν από τους αποστόλους μέχρι τις μέρες μας, διότι μόνο στηριζόμενοι στις αξίες, που πηγάζουν από τη διδασκαλία του Κυρίου, μπορούμε να ανανεώσουμε την πνευματική μας ζωή. Ο σημερινός κόσμος υποφέρει από την έλλειψη αυτής της ζωής και η έλλειψή της φέρνει και την έλλειψη της πολιτιστικής και πνευματικής ζωής, φτωχαίνοντας τη ζωή και την κοινωνία μας.

2 – Η ενίσχυση της ενότητας εντός της Εκκλησίας είναι μια απαραίτητη ανάγκη για την επίτευξη του σκοπού της. Μόνο αν είμαστε ενωμένοι, η Εκκλησία μπορεί να ενδυναμωθεί και η μαρτυρία της για τον Χριστό στον κόσμο θα είναι αξιόπιστη. Κάθε βασίλειο που διαιρείται κατά του εαυτού του ερημώνεται – μας διδάσκει ο Κύριος – και ένα σπίτι κατά του σπιτιού, πέφτει (Λουκ. 11:17). Η ενότητα διατηρείται μόνο εκεί όπου υπάρχει χαρά, ειρήνη και αγάπη μεταξύ αλλήλων. Λοιπόν, αδελφοί – γράφει ο άγιος Παύλος – χαίρεστε, παρηγορείστε, έχετε την ίδια γνώμη, ειρηνεύετε, και ο Θεός της αγάπης και της ειρήνης θα είναι μαζί σας (2 Κορ. 13:11).

3 – Η προτεραιότητα της Εκκλησίας ήταν πάντα το Ευαγγέλιο της Βασιλείας του Θεού. Αλλά, καταλαβαίνει αυτό το Ευαγγέλιο της Βασιλείας, σημαντικό και σε αυτή τη ζωή. Γι’ αυτό έχει προσπαθήσει να διατηρήσει την ισορροπία, χωρίς αντιπαράθεση και χωρίς να επιλέξει το ένα και να παραμελήσει το άλλο, μεταξύ του Ευαγγελίου της Βασιλείας, όπου περιλαμβάνεται το ποιμαντικό έργο για τη σωτηρία του ανθρώπου και του “Κοινωνικού Ευαγγελίου”, όπου περιλαμβάνεται η φροντίδα για όλους, ιδιαίτερα για εκείνους που είναι φτωχοί, σε ανάγκη, σε ασθένεια, σε μοναξιά και περιθωριοποιημένοι, επειδή και οι δύο πτυχές είναι σημαντικές και αλληλένδετες. Αν δεν βρεις τον Χριστό στον επαίτη στις πόρτες της Εκκλησίας – λέει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος – δεν θα τον βρεις στο ποτήριο της κοινωνίας.

4 – Όπως είναι γνωστό και αποδεκτό από όλους, η οικογένεια είναι το αρχικό κύτταρο της κοινωνικής ζωής. Η Ορθόδοξη Εκκλησία διδάσκει ότι μια υγιής οικογένεια οικοδομείται στην ιερότητα του γάμου, ως μια θεμελιώδης, αδιαπραγμάτευτη και αναπαλλοτρίωτη διδασκαλία. Είναι περισσότερο από αναγκαίο να πούμε, ότι η σημερινή κοινωνία χρειάζεται να ανακαλύψει εκ νέου τις αναπαλλοτρίωτες αξίες του γάμου και της οικογένειας. Επειδή συμβαίνει συχνά, στο όνομα της προόδου και της ανάπτυξης, να καταστρέφονται οι παραδοσιακές αξίες και δεσμοί, βλάπτοντας σοβαρά την οικογένεια, τον γάμο και το ίδιο το

ανθρώπινο πρόσωπο. Η πίστη στον Θεό είναι μια εγγύηση για τη διατήρηση αυτών των ζωτικών αξιών για την ανθρωπότητα και για να έχουμε μια υγιή οικογένεια και κοινωνία.

5 – Όταν γίνεται λόγος για τη θρησκεία στην Αλβανία πάντα αναφέρεται η θρησκευτική συνύπαρξη, η οποία είναι ένας μεγάλος θησαυρός της χώρας μας. Αλλά όπως κάθε πράγμα, έτσι και η συνύπαρξη, δεν είναι στατική. Τίποτα σε αυτόν τον κόσμο δεν ανοσοποιείται από τις αλλαγές, τις κινήσεις, τις αυξήσεις και τις απώλειες. Οι προηγούμενες γενιές έθεσαν τα θεμέλια και ανέπτυξαν αυτήν την παράδοση. Είναι καθήκον μας σήμερα και εκείνων που θα έρθουν, να τη διαφυλάξουμε και να την ενισχύσουμε συνεχώς, επειδή όπως κάθε περιουσία πρέπει να προστατεύεται και να αναπτύσσεται περαιτέρω για το καλό όλων.

6 – Πρέπει να ενθαρρύνουμε, με αγάπη και σοφία, ιδιαίτερα τους νέους, να αγαπούν τη χώρα τους και να μην την εγκαταλείπουν, επειδή είναι αδύνατο να αγαπάς τον Θεό και να μην αγαπάς τη χώρα που σε γέννησε και σε ανέθρεψε και τους ανθρώπους που κατοικούν σε αυτήν. Οι θυσίες για τους άλλους κοστίζουν, αλλά θα φέρουν χαρά και θα ολοκληρώσουν τη ζωή τους, επειδή μια ζωή χωρίς χαρά είναι μια ακρωτηριασμένη ζωή.

7 – Η Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας θα είναι φιλική και επιθυμεί να ζήσει ειρηνικά με όλους, ακολουθώντας τη συμβουλή του Αγίου Παύλου: Αν είναι δυνατόν, όσο εξαρτάται από εσάς, να έχετε ειρήνη με όλους τους ανθρώπους (Ρωμ. 12:18). Θα προσπαθήσει, μέσα στις μετριοπαθείς δυνατότητές της, να προωθήσει και να έχει μια ενεργό συμμετοχή, τόσο στον παν-ορθόδοξο διάλογο, όσο και στον διάλογο με όλους τους άλλους.

III

Προσωπικά θα προσπαθήσω με όλη μου τη δύναμη να υπηρετήσω το ποίμνιο που μου εμπιστεύτηκε ο Θεός, έχοντας πάντα υπόψη τα λόγια του Κυρίου ότι ο Υιός του ανθρώπου δεν ήλθε για να υπηρετηθεί, αλλά για να υπηρετήσει (Ματθ. 20:28). Θα προσπαθήσω να είμαι έτοιμος να ακούω και να συμβουλεύομαι με κληρικούς και λαϊκούς και για ποιμαντικές επισκέψεις σε όλες τις επισκοπές. Για να σηκώσω το βάρος αυτής της ευθύνης, παρακαλώ τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, τον Ιδρυτή της Εκκλησίας, να μου δώσει φώτιση, δύναμη και σοφία για να εκπληρώσω αυτό το δύσκολο, αλλά ταυτόχρονα ιερό καθήκον.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου προς τα μέλη της Ιεράς Συνόδου, οι οποίοι με εμπιστεύτηκαν και με εξέλεξαν. Ευχαριστώ όλους τους εκπροσώπους των άλλων ορθόδοξων εκκλησιών, τις κρατικές αρχές, τους διπλωματικούς εκπροσώπους, όλους τους κληρικούς και πιστούς της εκκλησίας

μας, καθώς και τους φίλους και ευεργέτες, για την παρουσία τους και προσεύχομαι ο Θεός να προστατεύει την Εκκλησία μας, να φωτίζει τον λαό μας και να ευλογεί τη χώρα μας. Αμήν!

Διαβάστε το αναλυτικό ρεπορτάζ του ope.gr από την τελετή ενθρόνισης: Η Ενθρόνιση του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Ιωάννη (ΒΙΝΤΕΟ&ΦΩΤΟ)